

Ο ΝΟΜΟΣ 3549/2007 ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (ΤΕΙ) ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Για να εφαρμοσθούν ορισμένα άρθρα του νόμου 3549/2007 απαιτείται η έκδοση υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων. Άλλα πάλι άρθρα περιέχουν θετικές ρυθμίσεις, μερικές όμως από τις ρυθμίσεις προκαλούν προβληματισμό για την πιθανότητα και τη δυνατότητα εφαρμογής τους.

Σε καμιά περίπτωση δεν ασπάζομαι την ακραία θέση ορισμένων Πανεπιστημιακών, οι οποίοι έβγαιναν στα κανάλια και δήλωναν ότι «**εμείς δεν πρόκειται να εφαρμόσουμε το Νόμο**». Κατά την ταπεινή μου γνώμη δεν μπορεί ένας εκπαιδευτικός της ανώτατης εκπαίδευσης, ο οποίος είναι Δημόσιος λειτουργός και όχι απλός δημόσιος υπάλληλος, να βγαίνει στα κανάλια και να δηλώνει ότι εγώ δεν θα εφαρμόσω το νέο νόμο. Είναι άλλο πράγμα να πει κάποιος ότι ο νέος νόμος έχει τρωτά σημεία, εξαιτίας των οποίων πιθανόν να μη μπορεί να εφαρμοσθεί, τα οποία θα προσπαθήσω να τα κάνω γνωστά στη πολιτεία και να την πείσω να τον αλλάξει και άλλο να πει «εγώ δεν θα εφαρμόσω το νέο νόμο».

Μερικά από τα άρθρα αυτά, τα οποία χρειάζεται να συζητηθούν, να αναλυθούν και ίσως μερικά από αυτά να τροποποιηθούν, είναι:

Άρθρο 3. Ακαδημαϊκές ελευθερίες και ακαδημαϊκό άσυλο

Έχω την αίσθηση ότι ούτε με τη νέα ρύθμιση, θα λυθεί το πρόβλημα του ασύλου, γιατί κανένας Πρύτανης ή

Πρόεδρος και καμιά Σύγκλητος (Πανεπιστημίου) ή Συνέλευση (ΤΕΙ) θα αναλάβει την ευθύνη να άρει το άσυλο κάτω από την πίεση των συνδικαλιστών και των φοιτητών.

Υποστηρίζεται από την πλευρά των Πανεπιστημιακών κυρίως ότι οι Διοικήσεις των Πανεπιστημίων μπορούν να φυλάξουν το άσυλο και την περιουσία των ΑΕΙ. Το μεγάλο ερώτημα σ' αυτή την περίπτωση είναι με ποια μέσα και ποιους ανθρώπους μπορούν οι πρυτάνεις και οι Διοικήσεις να διαφυλάξουν το άσυλο και τα Πανεπιστήμια. Η άρση του ασύλου και η φύλαξη της περιουσίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να είναι αποκλειστικά στην ευθύνη των Δικαστικών αρχών, όταν εντός του χώρου των ΑΕΙ διαπράττονται αδικήματα, βιαιοπραγίες, καταλήψεις, αποκλεισμοί Διοικήσεων, καταστροφές.

Ένα ερώτημα που υπάρχει μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας είναι αν στην περίοδο των καταλήψεων λειτούργησαν οι ακαδημαϊκές ελευθερίες και η προστασία του δικαιώματος στη γνώση, τη μάθηση και στην εργασία όλων ανεξαιρέτως των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας των ΑΕΙ και των εργαζομένων σ' αυτά.

Άρθρο 5. παρ. 1. Τετραετής αναπτυξιακός προγραμματισμός.

Με το νέο νόμο κάθε ΑΕΙ υποχρεούται να συντάσσει τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, που κινείται εντός των ορίων του ετήσιου κρατικού

προϋπολογισμού και του προγράμματος των Δημοσίων Επενδύσεων για την ανώτατη εκπαίδευση. Τα ερωτήματα σχετικά με την εφαρμογή αυτού του άρθρου είναι πολλά:

πως είναι δυνατόν να συνταχθεί τετραετής προϋπολογισμός για ένα ίδρυμα αφού ο κρατικός προϋπολογισμός είναι ετήσιος; ποιος Πρόεδρος ΤΕΙ θα συντάσσει και θα υπογράψει το τετραετές πρόγραμμα και ποιος θα το υλοποιεί; Θα πρέπει κανονικά να το συντάσσει και να το υπογράψει ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος και να το υλοποιεί στη διάρκεια της τετραετούς θητείας του. Σε διαφορετική περίπτωση ο κάθε πρόεδρος θα κατηγορεί τον προηγούμενο ότι δεν το συνέταξε καλά και ο προηγούμενος θα κατηγορεί τον επόμενο ότι δεν το υλοποίησε σωστά. Αυτό θυμίζει λίγο τη Βουλή, τις Κυβερνήσεις και τα κόμματα, τα οποία αλληλοκατηγορούνται, ότι δεν έκαναν σωστά τη δουλειά τους για περίοδο μεγαλύτερη των 30 ετών και το ένα κόμμα ρίχνει την ευθύνη στο άλλο κόμμα για την κακή κατάσταση της οικονομίας και όχι μόνο.

ποιος Υπουργός και ποια Κυβέρνηση θα εγκρίνουν και θα υπογράφουν το τετραετές πρόγραμμα. Αν ένας υπουργός υπογράψει ένα πρόγραμμα, πως είναι σίγουρο ότι ο επόμενος υπουργός (μιας άλλης Κυβέρνησης και κατά πάσα πιθανότητα και ενός άλλου κόμματος) θα δεχθεί, θα χρηματοδοτήσει ή ακόμα θα εγκρίνει το

αποτέλεσμα του τετραετούς προγράμματος;

Είναι σίγουρο ότι το τετραετές πρόγραμμα ανάπτυξης χρειάζεται πάρα πολύ δουλειά διότι θα έχει προγραμματισμό, τεχνικά δελτία, δελτία απολογισμού(μηνιαία, διμηνιαία, τριμηνιαία, εξαμηνιαία, ετήσια, διετή, τριετή και συνολικά). Δεν γνωρίζω ποια από τα παραπάνω θα επιλέξουν οι αρμόδιοι του ΥΠΕΠΘ, για να τα εφαρμόσουν. Όσοι συνάδελφοι έχουν πρόγραμμα Αρχιμήδη κάτι ξέρουν από γραφειοκρατική διαδικασία παρόμοιων προγραμμάτων.

Άρθρο 5. παρ. 4. Αξιολόγηση

Όλα τα άλλα άρθρα, που υποστηρίζουν οι συνδικαλιστές της ΠΟΣΔΕΠ, ότι είναι ανεφάρμοστα (αξιολόγηση, εσωτερικός κανονισμός), εγώ προσωπικά δεν πιστεύω ότι πράγματι είναι ανεφάρμοστα, αλλά χρειάζονται πάρα πολύ δουλειά, για να υλοποιηθούν. Μάλιστα, αμφιβάλλω αν θα υπάρχουν υποψήφιοι για τις διοικήσεις των ιδρυμάτων, με τόση δουλειά και απαιτήσεις που έχουν οι νέοι νόμοι (αξιολόγηση, εσωτερικός κανονισμός, τετραετές αναπτυξιακό-ακαδημαϊκό πρόγραμμα, έρευνα, μεταπτυχιακά προγράμματα).

Άρθρο 8. Εκλογή αρχών διοίκησης ΑΕΙ-Τμημάτων

Στο θέμα αυτό όλοι περιμέναμε τη μείωση του αριθμού των εκλεκτόρων φοιτητών και τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής αυτών στο τελικό αποτέλεσμα. Τα ποσοστά αυτά όχι μόνο δεν μειώθηκαν αλλά αποφασίστηκε η συμμετοχή όλων των φοιτητών στην ψηφοφορία. Επιπλέον στο νόμο υπάρχει και η φράση «ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης καθεμιάς από αυτές». Αυτό σημαίνει ότι οι συνδικαλιστές φοιτητές μπορεί να μην επιθυμούν την προσέλευση πολλών φοιτητών στις εκλογές και να προσέρχονται μόνο οι ίδιοι και οι πολύ κολλητοί τους, αφού και με τις λίγες ψήφους θα έχουν το ανώτερο δυνατό ποσοστό και πιθανόν το επιθυμητό γι' αυτούς αποτέλεσμα.

Ακόμα υπάρχει και το πρόβλημα της διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη της διοίκησης με 20000-30000 εκλέκτορες και χωρίς δικαστικούς αντιπροσώπους. Μήπως καταντήσουν και αυτές οι εκλογές σαν τις φοιτητικές, που ποτέ δεν έχουν αποτέλεσμα, στο οποίο να συμφωνούν όλες οι πλευρές.

Άρθρο 14. Ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

Ήταν παραπάνω από σίγουρο, αφού υπήρχαν και οι σχετικές υπουργικές δεσμεύσεις, ότι θα ισχύσει το v+2 (δηλαδή για 4 έτη σπουδών ανώτατη διάρκεια φοίτησης 6 έτη). Αντί αυτού όμως μας προέκυψε το v+v. Αυτό σημαίνει για ένα φοιτητή στα Τμήματα των ΤΕΙ μέχρι 8 έτη φοίτηση, συν δυο εξάμηνα με απόφαση της Συνέλευσης. Αισίως, λοιπόν, φθάνουμε στα 9 χρόνια (δεν είναι και λίγα). Εκεί,

όμως, που η ρύθμιση είναι σκανδαλώδης είναι για τους παλιούς φοιτητές(άνω των τεσσάρων ετών), στους οποίους δίδεται η δυνατότητα για άλλα πέντε χρόνια να είναι φοιτητές και για ορισμένους εξ αυτών (αιώνιοι φοιτητές-συνδικαλιστές) να αλωνίζουν, όταν οι Διοικήσεις των Ιδρυμάτων τους ανέχονται.

Άρθρο 24. Εισηγητικές επιτροπές και εκλεκτορικά σώματα.

Σε κάθε περίπτωση εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης μέλους ΕΠ το εκλεκτορικό σώμα αποτελείται κατά τα 2/3 από μέλη ΕΠ του τμήματος και κατά το 1/3 από μέλη ΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΤΕΙ. Αν λάβουμε υπόψη ότι σπάνια υπάρχει συνάφεια γνωστικού αντικείμενου μελών διαφορετικών Τμημάτων του ίδιου ΤΕΙ, αυτό σημαίνει ότι αναγκαστικά θα καταφεύγουμε στη συμμετοχή μελών από Τμήματα άλλων ΤΕΙ.

Επίσης, πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι κάθε εκλεκτορικό χρειάζεται στην καλύτερη περίπτωση τουλάχιστον δυο συνεδριάσεις (μια για τον ορισμό των μελών της εισηγητικής και μια για την εκλογή των υποψηφίων). Ένα μέλος της εισηγητικής επιτροπής θα πρέπει να είναι από άλλο ΤΕΙ, πράγμα που σημαίνει ότι το μέλος αυτό θα πρέπει να μετακινηθεί και για τη σύνταξη της εισηγητικής έκθεσης. Το πιο πιθανό είναι ότι αυτό το μέλος δεν θα μετακινείται και την έκθεση θα τη συντάσσουν τα δυο μέλη της επιτροπής από το ίδιο Τμήμα.

Αν λάβουμε υπόψη ότι στα διάφορα ομοειδή Τμήματα υπάρχουν πολλά εκλεκτορικά θα πρέπει πολλοί καθηγητές να είναι συνέχεια σε κίνηση από ένα ΤΕΙ σε άλλο. Πολλοί μιλούν για σώμα ιπτάμενων καθηγητών που θα ταξιδεύουν συνεχώς σε όλη τη χώρα και θα αξιολογούν καθηγητές, για νέα εκλογή ή εξέλιξη αυτών. Αυτό θα έχει σαν συνέπεια να χάνονται μαθήματα στα Τμήματα και να δυσχεραίνεται και να υποβαθμίζεται η εκπαιδευτική διαδικασία.

Εδώ υπάρχει και ένας προβληματισμός ότι μπορεί να υπάρξει κίνδυνος επηρεασμού των εκλογών, εάν το Υπουργείο θελήσει να επέμβει ορίζοντας συγκεκριμένους καθηγητές σαν μέλη των εκλεκτορικών σωμάτων.

Επίσης, προκαλεί απορία ο διαχωρισμός των εκλεκτορικών Πανεπιστημίων και ΤΕΙ. Ενώ ο νόμος 3549/2007 αναφέρει στην παράγραφο 7 του άρθρου 24 «Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στα ΤΕΙ», η 38913/Β1 Υπουργική απόφαση ξεχωρίζει πλήρως τα εκλεκτορικά για τα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ. Μέχρι τώρα με το νόμο 2916/2001 μέλη ΔΕΠ των Πανεπιστημίων μπορούσαν να συμμετάσχουν στα εκλεκτορικά των ΤΕΙ. Στον καινούργιο νόμο αυτό δεν φαίνεται να ισχύει. Αντίθετα, στην υπουργική απόφαση φαίνεται να υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Εδώ υπάρχει πρόβλημα, γιατί στην υπουργική απόφαση γράφεται κάτι που

δεν υπάρχει στο νόμο. Αφού η Υπουργός υποστηρίζει και προωθεί την ανωτατοποίηση των ΤΕΙ, όπως διακηρύσσει, θα περίμενε κανείς μια καινοτόμο ρύθμιση η οποία θα επέτρεπε και στα μέλη ΕΠ των ΤΕΙ να συμμετέχουν στα εκλεκτορικά των Πανεπιστημίων.

Πάρα πολύ καλή είναι η προσθήκη της παραγράφου 5, σύμφωνα με την οποία εάν ο Πρόεδρος δεν συγκαλεί το εκλεκτορικό σώμα, τότε το εκλεκτορικό σώμα συγκαλείται από τον Πρύτανη, μέσα σε 40 ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία ο Πρόεδρος του Τμήματος όφειλε να το συγκαλέσει. Εδώ φαίνεται ότι η τροπολογία αυτή ισχύει και για τα ΤΕΙ, αν και δεν είναι πολύ ξεκάθαρη. Είναι πολύ συνηθισμένο μέχρι σήμερα μερικοί Προϊστάμενοι Τμημάτων παράνομα και με απίθανες δικαιολογίες να αρνούνται να συγκαλέσουν το εκλεκτορικό και να το καθυστερούν για χρονικό διάστημα που ξεπερνάει ακόμα και τον ένα χρόνο. Στο χρονικό αυτό διάστημα είναι πιθανό ο ανεπιθύμητος υποψήφιος να υποβάλλει την παραίτησή του και να ανοίξει ο δρόμος για τον επιθυμητό, στον Προϊστάμενο, υποψήφιο.

Άρθρο 25. Διορισμός μελών ΔΕΠ

Καλή είναι, επίσης, η τροποποίηση σύμφωνα με την οποία ο έλεγχος νομιμότητας και η δημοσίευση γίνεται από τον πρύτανη, με δικαίωμα του Υπουργού να ελέγξει τη νομιμότητα εντός ενός έτους και να αναπέμψει το θέμα στο οικείο εκλεκτορικό. Το αποτέλεσμα θα κριθεί στην εφαρμογή του από τη σωστή θέση που θα πάρουν Πρύτανης και Υπουργός. Εάν η κρίση τους είναι σωστή και χωρίς προκατάληψη, πιστεύω ότι η διαδικασία ελέγχου και διορισμού θα επιταχυνθούν.

Στο νόμο δεν διευκρινίζεται αν αυτό το άρθρο ισχύει και για τα ΤΕΙ. Και εδώ το ΥΠΕΠΘ μας θεωρεί Ανώτατα Ιδρύματα δευτέρας διαλογής και δεν μας θεωρεί κανούς να κάνουμε μόνοι μας τον έλεγχο νομιμότητας.

Άρθρο 26. Καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών ΔΕΠ

Στα άρθρο αυτό, δυστυχώς, δεν διευκρινίζεται ο χρόνος της εβδομαδιαίας παρουσίας των μελών ΔΕΠ και ΕΠ στο Ίδρυμα. Ο νόμος 2530/1997 επιτρέπει στα μέλη ΕΠ των ΤΕΙ(άρθρο 8) αλλά και στα μέλη ΔΕΠ των Πανεπιστημίων(άρθρο 2) να ολοκληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σε τρεις τουλάχιστον ημέρες την εβδομάδα με την παρουσία τους στο Ίδρυμα. Πολλοί καθηγητές επικαλούνται αυτό το νόμο και έρχονται στο Ίδρυμα μόνο τρεις ημέρες. Αυτό το άρθρο πρέπει να καταργηθεί και να επανεξετασθεί το καθεστώς που διέπει τους καθηγητές πλήρους πασχόλησης τόσο των Πανεπιστημίων όσο και των ΤΕΙ.

Γιάννης Κάνανος
Καθηγητής ΑΤΕΙΘ
Αντιπρόεδρος ΑΤΕΙΘ